

Inspeksjonsrapport

Kontrollen var en del av forurensningsmyndighetenes nasjonale tilsynsaksjon rettet mot anlegg som mottar og mellomlagrer farlig avfall. Det var også oppfølging av tilsyn i 2006. Tilsynet ble gjennomført ved samtale med ansatt, befaring av anlegget og gjennomgang av forevist dokumentasjon.

Informasjon om virksomheten (Kilde: Enhetsregisteret)

Ansvarlig virksomhet: ØFAS Husholdning AS	Saksnr.: 2013/3775
Organisasjonsnr. (underenhet): 988 356 840	Eies av (org.nr.): 888 321 942
Adresse: Tanatorget, 9845 Tana	Telefon: 78 92 54 80
Bransjenr.: (NACE-kode): 38.110	E-post: post@ofas.no

Kontrollert anlegg

Navn: Berlevåg gjenbruksstasjon	Driftsansvarlig: Odd Arne Olsen, enkeltpersonforetak
Kommune: Berlevåg	Anleggsaktivitet: sortering, mellomlagring av husholdningsavfall, næringsavfall og farlig avfall

Tilstede under kontrollen

Fra virksomheten: Ansgar Hågensen, innleid for Odd Arne Olsen	Fra Fylkesmannen i Finnmark: Vigdis Johnsen
---	---

Følgende hovedtema ble kontrollert:

- Mottakskontroll av avfall
- Håndtering – herunder lagring av farlig avfall
- Internkontroll og risikovurdering

Oppsummering av resultat:

Driften av gjenbruksstasjonen er i all hovedsak vurdert i lys av farlig avfall som mottas. Fylkesmannen avdekket to avvik og ingen anmerkninger under kontrollen. Avvik og anmerkninger er definert på side 2. Opplæringsrutiner for håndtering av farlig avfall må forbedres.

Rapportens status: Rapporten betraktes først som foreløpig, men vil anses som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen 2 uker (fra dere mottok rapporten).

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen. Den gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Oppfølging etter kontrollen

Virksomheten plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. Vi ber dere om en skriftlig bekreftelse med dokumentasjon **innen 11. april 2014** på at avviket er rettet.

Varsel om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke **innen 11. april 2014** har mottatt en bekreftelse med dokumentasjon på at avviket er rettet, vil Fylkesmannen vurdere å fatte vedtak om tvangsmulkt, jmfør forurensningsloven § 73. En eventuell tvangsmulkt vil bli på kr 10 000.

Kommentarer til varselet kan sendes til Fylkesmannen innen 2 uker etter at denne rapporten er mottatt, jmfør § forvaltningsloven § 16.

Varsel om kontrollgebyr

Fylkesmannen er pålagt å kreve gebyr for kontroller etter forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyrer til statskassen for forurensningsmyndighetens arbeid med tillatelser mv. Gebyret skal dekke kostnader for planlegging, reising, gjennomføring og oppfølging av kontrollen.

Kontrollen i deres virksomhet fastsettes etter gebyrsats 4 i forurensningsforskriftens § 39-7 om kontroll i virksomheter som er forskriftsregulert. Det betyr at ØFAS Husholdning AS skal **betale kroner 4500 i gebyr**.

Definisjoner

Avvik:

Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i dispensasjoner.

Anmerkning:

Forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Dokumentunderlag

- Forurensningsloven
- Avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall med vedlegg 2 Standardiserte krav for kommunale mottak
- Internkontrollforskriften

Avvik

Følgende avvik ble konstatert under Fylkesmannens kontroll ved Berlevåg gjenbruksstasjon den 4. oktober 2013.

Avvik 1: Mottakskontrollen av farlig avfall er mangelfull

Avvik fra: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 11. farlig avfall, § 11-7, 1. ledd pkt. e med vedlegg 2 Standardiserte krav for kommunale mottak.

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- 1) Mottakskontrollen er ikke tilstrekkelig for å hindre at enkelte fraksjoner farlig avfall blir blandet sammen med restavfall. (avfallsforskriften § 11-5 og vedlegg 2 punkt 6.3)
- 2) Virksomheten hadde ikke rutiner for å be bedrifter fylle ut deklarasjonsskjema hvis de ville levere farlig avfall (§ 11-13 og vedlegg 2 punkt 8 og internkontrollforskriften § 5 pkt).
- 3) Virksomheten manglet journal og rutiner for å journalføre for mottatt farlig avfall. (vedlegg 2 punkt 9)

Kommentarer:

Hvert lass med avfall ble aktivt kontrollert og sorteringsveiledning ble gitt. Restavfallet ble tømt og presset i en komprimator. Restavfallet ble kjørt til sorteringsanlegget i Tana med mulighet for litt mer utsortering. Det må uansett tilstrebes at farlig avfall ikke blandes i restavfallet. Se ellers kommentarer under avvik 2.

Alt farlig avfall var oversiktlig lagret inni sorteringshallen i tråd med regelverket. Noen få beholdere med farlig avfall manglet merking, men ellers var det god skilting og merking.

Det var for eksempel ikke lagt til rette for å sortere ut vindusruter med klorparafiner eller bygg- og anleggsavfall som isolasjonsplater av EPS/XPS, cellegummi, PUR-isolasjon, murpuss/betong med PCB eller impregnert trevirke.

Driftsoperatøren hevdet at anlegget ikke hadde tatt i mot farlig avfall fra bedrifter. Det kommunale mottaket plikter å motta inntil 1000 kg farlig avfall i året fra bedrifter (avfallsforskriften § 11-7 pkt e). Samtidig plikter virksomhetene å deklare farlige avfall etter § 11-12, og det må derfor være rutiner for å påse at de fyller ut deklarasjonsskjema. Deklarasjonsskjemaene er bedriftenes kvittering for at de har levert farlig avfall.

Deklarasjonsskjema ble bare utfylt av sjåføren da det farlige avfallet ble hentet av godkjent innsamler, Finnmark Gjenvinning.

Farlig avfall var ikke journalført, og det fantes ikke rutiner for journalføring. Journalen skal blant annet opplyse om hva slags farlig avfall som mottas og mengde. Det kunne dermed ikke dokumenteres hvor lenge avfallet stod lagret før videre transport.

Gjenbruksstasjonen ble kontrollert i 2006. Nå gis det omtrent samme avvik som ble påpekt den gang. Det kan tyde på mangelfull oppfølging.

Avvik 2: Virksomhetens internkontroll har mangler

Avvik fra: Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter, § 5, annet ledd pkt. 1-8.

Grunnlaget for avviket er kryssa av nedenfor (avviket er ikke basert på en total gjennomgang av internkontrollen)

- a) Virksomheten kjenner ikke til alle plikter om håndtering av farlig avfall (pkt.1)
- b) Opplæring og kompetanse var mangelfull (pkt.2 og avfallsforskriften 11 vedl. 2 pkt 6.1)
- c) Virksomheten kunne ikke dokumentere at de har utført tilfredsstillende risikovurdering av aktivitetene ved anlegget og manglet handlingsplaner for å redusere risiko for uønskede hendelser (pkt.6)
- d) Virksomheten kunne ikke dokumenterte rutiner for håndtering av farlig avfall eller rutinenes var mangelfulle (pkt.7)

Kommentarer:

Gjenbruksstasjonen regnes som betjent stasjonært mottak og mottok både husholdningsavfall og næringsavfall. Driftsoperatøren hadde vært kurs om håndtering av farlig avfall for flere år siden, men hadde ikke fått tilstrekkelig faglig oppdatert kunnskap. Det kunne ikke fremlegges kompetanseplan for driftsoperatør. Det var sparsomt med veiledningsmateriell og annet oppslagsverk på anlegget. Kunnskap om regelverket for farlig avfall kunne vært bedre.

For å unngå at farlig avfall ikke sorteres feil og blandes med restavfallet er det viktig at personell som driver avfallsmottaket har særlig god kunnskap om farlig avfall. Ansatte må for eksempel ha særdeles god kunnskap om hva slags farlig avfall som kan finnes i bygg- og anleggsavfall. Kunnskapen om farlig avfall i bygg- og anleggsavfall har vært i rivende utvikling de siste 10-15 år og som tilsier behov for kontinuerlig faglig oppdatering.

Driftsoperatøren hadde for eksempel ikke kjennskap til avfallsfraksjoner som kan inneholde klorparafiner eller bromerte flammehemmere (XPS/cellegummi/PUR-isolasjon). Veiledning og stikkprøvekontroller ble dermed mangelfull. Det var mangelfull kunnskap om deklarerings av farlig avfall fra virksomheter. Det hadde vært nokså liten kontakt med hovedkontoret.

Det kunne ikke legges frem skriftlig dokumentasjon på at det var gjort en systematisk risikokartlegging ved anlegget med fokus på ytre miljø, og det manglet dermed handlingsplaner for å redusere risikoen for uønskede hendelser.

Det kunne ikke fremlegges skriftlige rutiner for avfallshåndteringen. Det forventes for eksempel nedskrevne rutiner om sortering, lagring og samlagring av farlig avfall, deklarerings og samdeklarerings av farlig avfall, journalføring og avvikshåndtering. Det var ikke rutiner for å gjøre stikkprøver eller be om dokumentasjon/analyseresultater.